

26.5.2014

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

LAUSUNTO hallituksen esitysluonnoksesta muuttaa päivähoitolakia sekä lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tukea (subjektiivisen päivähoito-oikeuden rajoittaminen, viite: OKM046:00/2014)

Subjektiivisen päivähoito-oikeuden rajaaminen olisi merkittävä muutos lasten oikeuksien toteutumiselle. Perheillä pitäisi säilyttää mahdollisuus harkita ja päättää lapsensa päivähoidosta yksilöllisten tarpeidensa mukaan. Perheillä on oltava nykyistä paremmat mahdollisuudet valita lapselleen sopiva hoitomuoto. Esimerkiksi kerhotyypistä avointa varhaiskasvatusta pitäisi olla saatavilla nykyistä paremmin. Tämä varhaiskasvatuksen muoto vastaisi monen perheen päivähoitotarpeeseen sekä olisi myös lapsen kohdalta monesti varsinaista päiväkotihoidoa parempi ratkaisu. Avoimessa varhaiskasvatuksessa hoitoajat ovat lyhyempiä ja näin samassa ajassa ja samalla henkilöstöresurssilla voidaan tyydyttää useamman perheen hoitotarve. Tällöin lapsi saa kaipaamansa vertaissuhteet ja tutun yhteisön ympärilleen. Varhaiskasvatuksessa voidaan tällöin myös paremmin turvata suunnitelmallisuus ja jatkuvuus.

Päivähoito-oikeuden rajaamisen sijaan SuPer toivoo varsinaisen päivähoidon rinnalle lisää vaihtoehtoja ja lapsen tarpeen paremmin huomioivaa palvelua. Toki myös palveluohjauksen tulee olla toimivaa, jotta tarve ja palvelu kohdistuvat oikein. Ei ole tarkoituksenmukaista eikä lapsen etu, että hän on päivähoidossa 10 tuntia päivässä, jos jompikumpi vanhemmista on kotona. Tähän ongelmaan pitäisi voida puuttua tarjoamalla perheelle muita tarkoituksenmukaisia palveluja kuten avointa varhaiskasvatusta, tämä edellyttää asiantuntevaa ja toimivaa palveluohjausta.

SuPerin mielestä tämä esitys olisi pitänyt valmistella varhaiskasvatuslain kanssa yhdessä. Ongelmia tulee syntyä siinä, kun lapsen mahdollista päivähoito-oikeutta arvioidaan. Kuka arvioi ja miten siinä turvataan se, ettei siitä synny lasta leimaava tekijä (vrt. kokopäiväoikeus ja rajoitettu oikeus ja sen perusteet)? Tämä tulee myös työllistämään ja teettämään palvelun järjestäjälle lisää hallinnollista työtä.

Kunnallinen varhaiskasvatus pitää säilyttää keskeisessä roolissa palvelujärjestelmässä ja oikeuden rajaaminen ei saa koskea vain kunnallista päivähoitoa, kuten esitys antaa ymmärtää. Yksityisen palveluntarjoajan tuoma lisä varhaiskasvatuspalvelujen kirjoon on hyvä, mutta yksityisen hoidon tuki on rajattava samalla tavalla kuin oikeus subjektiiviseen päivähoitoon, jos rajausta tehdään.

Esiopetuksessa käyvän lapsen oikeus rajattaisiin esityksen mukaan vain esiopetukseen. Tämä asettaa esiopetuksessa käyvät lapset eriarvoiseen asemaan, jos heillä on oikeus vain neljään tuntiin päivässä muiden lasten saaman kuuden tunnin oikeuden sijaan.

Silja Paavola
puheenjohtaja

Jussi Salo
kehittämisjohtaja

SuPeriin kuuluu yli 86 000 lähi- ja perushoitajaa sekä muita toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittanutta, jotka työskentelevät julkisella ja yksityisellä sektorilla.